

scrisoare de început | pag. 1

Cuviosul Iosif Isihastul:
„Cine mă va despărți de dragostea lui Hristos?”

editorial | pag. 3

„Covid - 19” sau despre boala egoismului,
de Virgiliu Gheorghe

prăznuiri | pag.6

Sfântul Mitropolit Calinic al Edesei:
„Episcopul urcă primul pe Golgotha” (I)

școala părinților | pag. 12

Atenția negativă (II),
de Psih. dr. Irina Petrea

pag. 16

Stăm acasă, dar... (III),
de Lect. univ. dr. Andrei Drăgulescu

știința de a iubi | pag. 19

Părintele Ilie Șugaev:
Dragostea și îndrăgostirea (I)

cauzele bolilor | pag. 23

Cu picioarele pe pământ!,
de Ana Gheorghiu

al optulea veac | pag. 27

„A cunoaște țara e cel mai
bun mijloc de a o servi” (II),
de Irina Bazon

cu noi este Dumnezeu | pag. 32

Părintele Daniel Anghel din Cipru:
„O viață binecuvântată” (I)

pag. 40 | cuvântul duhovnicului

Preasfințitul Ambrozie al Giurgiului:
„Noblețea duhovnicească este starea de jertfă”

pag. 47 | teologica

Sfântul Mitropolit Calinic al Edesei:
„Haina de nuntă a harului”

pag. 51 | mărturii

pag. 53 | minuni

Noi minuni ale Sfintei Teodora de la Sihla

pag. 58 | biblioteca noastră

Intră și tu în povestea!

pag. 60 | tinerii în vremurile din urmă

De la graffiti, rock și droguri la mănăstire:
„Orice ai face, să nu-ți
pierzi nădejdea!” (II)

pag. 65 | minuni

pag. 67 | cuvinte vii

Bucuriile cele veșnice
ale cuvântului-împărtășire,
de Sergiu Ciocârlan

pag. 71 | interviu

De vorbă cu Dr. Anca Nițulescu:
„Medicul trebuie să fie alături de om” (I)

pag. 76 | actualități

Într-o noapte

pag. 79 | concursuri

„Cine mă va despărți de dragostea lui Hristos?”

Fiul meu, fiu al Preadulcelui Iisus, fiu al Preasfintei Fecioare și al sfinților, care să fie cuvântul meu către tine? De unde să găsesc cuvinte că să-ți încălzesc sufletul? De unde să scot apă ca să-ți astâmpăr setea? Pâine de unde voi lua ca să te hrănesc?

Vai, vai, nevrednicul de mine, că m-am învrednicit să nasc în Duhul Sfânt un astfel de fiu, un flăcău atât de bun, atât de cuminte și de râvnitor! Vai mie, nefericitul! Lacrimile îmi acoperă ochii. Mâna îmi amorțește. Inima îmi bate de emoție, aflând ce voiești să devii: înțelept împreună cu înțelepții, învățător împreună cu învățătorii, ritor împreună cu ritorii, teolog împreună cu teologii, predicator împreună cu predicatorii, monah împreună cu monahii, preot împreună cu preoții și fiu al lui Dumnezeu cu fiii lui Dumnezeu.

Iubitul meu fiu, zboară către mine. Iată, îți deschid brațele mele părintești pline de dragoste. Întocmește picioarele tale ca ale cerbului și eu îți voi da apa cea vie. Vino, fiule, la masa mea, și eu îți voi pune pe masă pâinea vieții.

Pășește cu grabă. Nu pierde timpul, deoarece moartea ne urmărește ca un rău tovarăș de drum, iar lumea este înșelătoare. Viața e plină de cursele satanei, care ne aduc de două ori mai repede moartea. Plăcerea lumii trece ca umbra. Toate sunt un vis, ca fumul se risipesc. Toate sunt deșertăciuni!

Noi aici am ales filozofia cea cerească, preocupându-ne de adâncul tainelor dumnezeiești, lucrând ca mintea noastră să devină mai curată. Ne străduim după puțință să înțelegem cele ce nu sunt pipăibile cu mâna, dar care se înțeleg cu mintea.

„Învrednicește-mă, Doamne, să Te iubesc atât cât mă iubești Tu!” (Cuviosul Iosif)

Pe Dumnezeu Îl avem împreună-lucrător, și îngerii cei purtători de foc sunt cei care ne vorbesc și ne arată căile cerești prin intermediul bunei conștiințe. Și, la urma tuturor, când sufletul nostru pleacă, lăsând pământului, ca unei maici a tuturor, trupul acesta de țărână, atunci mergem în patria cea adevărată, unde stăm de vorbă cu îngerii, schimbând cu ei îmbrățișare sfântă, neîncetat minunându-ne de cetele cerești, până când la

R Stăpânul și Mântuitorul nostru ajungând, rămânem pentru totdeauna nedespărțiți de El.

„ATUNCI VEI DEVENI ÎN ÎNTREGIME LUMINĂ”

Și când, în ascultare și în liniștire, se vor curăți simțurile tale și se va odihni mintea ta și se va curăți inima ta, atunci vei primi har și luminarea cunoștinței. Vei deveni în întregime lumină, în întregime minte, în întregime străveziu. Și izvorăște din el așa o teologie, încât dacă ar fi trei care să scrie în același timp, nu ar putea să cuprindă râurile care ies cu repeziciune și care răspândesc pace și deplină nemișcare a patimilor în tot trupul. Se aprinde inima de iubirea dumnezeiască și strigă: „Ține, Iisuse al meu, valurile harului Tău, că mă topecs ca ceara!”. Și într-adevăr se topește. Și mintea este răpită în vederea cea dumnezeiască. Și se săvârșește unirea. Se transformă omul și devine una cu Dumnezeu, încât nu se mai cunoaște și nu se mai distinge sinele său, precum fierul înroșit în foc când se aprinde și se face una cu focul.

Pe toate acestea le vei gusta și tu când te vei alipi de un Părinte duhovnicesc cu experiență și vei lucra Rugăciunea minții. Mă ai și pe mine. Eu îți voi scrie des și îți voi descrie taine din care, dacă trăiești în lume, nici picătură nu poți gusta din ele. Părăsește luptele și cuvintele umflate. Pe omul cel dinlăuntru vrea harul dumnezeiesc să-l unească cu Dumnezeu. Atunci vei deveni folositor și altora.

Nu povesti la mulți cele ce-ți scriu, pentru că nu se ocupă cu astfel de lucruri oamenii acestui veac. De aceea, dacă cineva le vorbește despre Rugăciunea minții, cred că le vorbește despre vreo erezie. Aceștia sunt, din nefericire, oamenii timpurilor noastre.

Adevăratul monah însă trebuie să fie ocupat ziua și noaptea de vederea lui Dumnezeu; și când mănâncă, și când doarme, și când lucrează, și când merge. Deoarece Dumnezeu este cel mai aproape de noi toți și putem să vorbim continuu cu El. În fața privirii tale este Dumnezeu. În mintea ta este Dumnezeu. În cuvântul tău, în respirația ta, în

măncarea ta; oriunde privești este Dumnezeu. În El viețuim, în El ne mișcăm. El ne ține în brațele Sale părintești.

„UNDE ESTI, IISUSE AL MEU, LUMINA VIEȚII MELE?”

Deci strigă continuu: „Dumnezeule, Ți place ceea ce fac acum? Dumnezeule, este voia Ta aceasta?”, și continuu, ziua și noaptea, să vorbești lui Dumnezeu, cu toată simplitatea, ca un fiu față de Tatăl său. Atunci vei simți și dragostea Tatălui și grija dumnezeiască. Și iubești, din moment ce ești iubit. Și te temi ca să nu greșești față de voia Lui dumnezeiască. Și tremuri ca nu cumva să-L superi pe bunul tău Părinte, care te iubește atât de mult și fără nici un interes propriu. El a murit pentru tine pe Cruce.

Dacă ai grijă și spui Rugăciunea neîncetat și-i ajuți pe frații tăi mai mici, atunci aprinzi focul iubirii lui Dumnezeu în sufletul tău. Și, cu cât însetezi și alergi să-l ajuți pe celălalt, cu atât Dumnezeu deschide mai mult izvorul iubirii și te adapă pe tine.

Când auzi pe Apostolul Pavel că spune: „Cine mă va despărți de dragostea lui Hristos?” cf. Romani 8:35, nu Pavel este cel ce spune, ci Iubirea însăși strigă Iubirii în cortul lui Pavel. De aceea „cel care rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu, și Dumnezeu rămâne în el”, pentru că „Dumnezeu dragoste este” cf. I Ioan 4:16. Și unde cade această iubire arde, dar nu mistuie. Ești însetat, dar setea nu se stinge. Îți arde inima de iubire și strigă: „Unde ești, iubirea mea cea dulce, Iisuse al meu, Lumina vieții mele?”, și mai mult arde iubirea, până când încează orice simțire.

Iubitul meu fiu, altceva să nu ceri, fără numai iubire: „Învrednicește-mă, Doamne, să Te iubesc atât cât mă iubești Tu!”. ■

*Din „Mărturii din viața monahală”
(Ed. Bizantină, 1996)*

Traducere de Pr. Constantin Coman

Grupaj realizat de Anca Stanciu

„Covid - 19” sau despre boala egoismului

Despre „Covid” vorbește toată lumea. În ce casă nu se aud comentarii, în ce zi nu pomenim numele acestui virus sau nu vorbim despre pandemia care a dat lumea peste cap? Deschizi televizorul sau radioul - sau, pur și simplu, vrei să parcurgi un studiu pe internet, și undeva pe pagină ți se amintește de „Covid-19”. Da, numai așa se pare că putem spune că suntem în actualitate. E o temă pe buzele tuturor, pentru că viața noastră de acum este marcată puternic de apariția acestui virus. Da, dar nimeni nu se întreabă de ce. Straniu îmi pare și faptul că nici despre etiologia acestui virus nu se întreabă nimeni. Chiar e natural sau a fost fabricat în laborator? A scăpat de sub control printr-o nefericită întâmplare sau a fost răspândit intenționat în

lume - și este în continuare răspândit, până când își va atinge scopul? Dumnezeu știe.

Desigur, toate aceste întrebări țin de ordinea lumescă a lucrurilor. Există însă și o altă ordine, duhovnicească, ce o determină pe prima, după cum spunea Sfântul Sofronie Saharov, căci cele două realități se întrepătrund și se influențează reciproc. Despre cauzele spirituale ale pandemiei nu am auzit să se vorbească. Poate că, într-adevăr, mai vezi vreo bătrânică tânguindu-se: „Păcatele lumii, maică!” - dar nu dintre cele care urmăresc cu aviditate telenovelele și știrile TV. În rest, suntem cel mult interesați de evoluție și internări, de numărul de cazuri, de câți s-au mai vindecat sau câți au mai murit și dacă n-o să ne bage „ăștia” iar în stare

de urgență. Lumea pare mai curând anesteziată de explozia lui „Covid-19” în societate, decât conștientă de tot ce înseamnă el.

Deși toată lumea e stresată și-l privește ca pe un blestem - și, cine știe, poate chiar așa și este -, nu sunt văzute și părțile bune ale pandemiei. De pildă, de când cu noul coronavirus, oamenii au început să se gândească mai des la moarte. Sunt mai înfrânați, chiar dacă fără voia lor. Șederea în casă, purtarea măștii și toate celelalte măsuri de siguranță presupun o anume ascultare, pe care o putem vedea ca pe un exercițiu la ascultarea ce I s-ar cuveni lui Dumnezeu. Câți însă oare vor ajunge la ea? Pe urmă, multe dintre ideologiile antihristice, care ne sufocau până mai ieri, au trecut în plan secund. Nu se mai discută obsesiv despre drepturile omului de a-și defini orice identitate i se năzare, în afară de cea pe care Dumnezeu Însuși i-a dat-o prin fire. Și lista părților bune ar putea continua.

O CHEMARE CONTINUĂ LA POCĂINȚĂ

Într-adevăr, pandemia poate fi privită ca o mustrare pe care Domnul a îngădui-o peste lume, venită, precum ciurma din vremea lui David, în primul rând pentru semeția omului contemporan, care până mai deunăzi credea că „totul e posibil”, că existența i-ar putea fi prelungită la nesfârșit de „atotputernica știință” și multe altele. Și iată că un virus mai mic de un micron aruncă în derizoriu toată această emfază. Dar despre mustrarea lui Dumnezeu și pocăința noastră nu vorbește mai nimeni. Cum ar fi fost dacă peste tot unde se scrie despre „Covid” să se fi pomenit și despre pocăința ninivitenilor, și despre nevoia lumii de curățire de păcat, și despre marea milă a lui Dumnezeu, Care așteaptă de la noi să facem un mic pas, pentru a face El Însuși tot restul pentru noi? Pe noi însă, chiar și în biserici, ne preocupă mai mult măștile și cum să nu ne contaminăm de la Sfânta Împărtășanie sau de la sărutarea icoanelor. A apărut, mai nou, și o teologie a sterilizării, ca pogorământ necesar de la legea lui Dumnezeu.

Sigur, e greu și să ne imaginăm că la televizor vom auzi vreodată „glasul celui ce strigă în pustie”. O mortalitate de până în 0,5% pare că nici nu justifică un astfel de mesaj, dar dacă în locul coronavirusului ar fi fost un virus MERS, care are o mortalitate de până la 30%, nici atunci nu s-ar justifica? Ce fac însă stăpânitorii lumii cu mijloacele lor este mai greu pentru noi să ne dăm seama, dar în biserici nu ar trebui oare să auzim vorbindu-se despre pocăință? Aici slujbele nu ar trebui să înceteze o clipă, nici rugăciunile și lacrimile noastre, ale tuturor, pentru păcatele noastre. Aici ar trebui să fie continuă chemarea la schimbarea vieții prin schimbarea minții, prin *metanoia*. O chemare continuă la pocăință. Vă puteți închipui așa ceva, sau nici măcar nu ne mai punem problema? Credem oare că fără pocăință se va putea rezolva ceva? Desigur, cei fără de credință caută explicații naturale și așteaptă soluții științifice, eventual vaccinul eliberator. Dar ce fac, totuși, cei ce-și zic „credincioși”? Ce facem noi, toți, preoți și ierarhi, credincioși mai

mult sau mai puțin practicanți, care credem că există Dumnezeu? De ce nu ne punem toată mintea și inima în Hristos? De ce nu mai putem face astăzi un efort de pocăință colectivă pentru păcatele noastre și ale lumii în care trăim?

Ceva, cu siguranță, s-a schimbat în structura lăuntrică a omului contemporan, a lumii creștine în ansamblul ei. Ne doare, dar parcă nu mai simțim și durerea celorlalți, a „întregului Adam”. Pentru aceasta nici durerea noastră nu mai poate fi asumată cu ușurință în Hristos. Ne doare - și atât! Nu mai vrem decât să ne eliberăm de durere, într-un plan fizic sau psihologic, dar acest lucru nu ne tămăduiește, pentru că nu este o durere purtată împreună cu Hristos. Și aici este principala boală a omenirii, pentru care „Covid”-ul nu e decât un „turnesol”. Căci coronavirusul, cu toate distanțările și măștile lui, nu face decât să ne arate dureros că ne-am separat unii de alții prin egoism, după ce tot egoismul ne-a separat de Însuși Dumnezeu.

Și, pentru că egoismul ne „pune la distanță” de Hristos, am ajuns să fim infinit de departe și de propriul nostru sine, de tot ce avem mai adânc, mai adevărat în noi înșine. De aceea, atât timp cât nu vom anula mai întâi nesfârșitele distanțe din noi înșine, cât nu vom așterne punți pentru uriașele hăuri lăuntrice și nu ne vom scoate măștile de pe chipul sufletului, tămăduirea noastră și a lumii va fi imposibilă. Vom rămâne bolnavi și singuri, chiar dacă nu ne vom îmbolnăvi niciodată de „Covid”, așteptând o minune din afara noastră, dar fără ca noi să facem nimic, fără să facem pocăință, fără să ne întoarcem cu adevărat la Domnul. Iar așteptarea noastră va fi zadarnică, pentru că nu va avea nimic de-a face cu credința lucrătoare, ci mai degrabă cu fatalitatea ce nu poate aminti decât de niște zei ce dau cu zarul.

ADEVĂRATA NOASTRĂ BOALĂ

Coronavirusul a dezvoltat starea duhovnicească a lumii în care trăim – ca orice năpastă din istoria omenirii, ce nu poate fi complet lipsită de orice rațiune și pronie – și ne-a pus în

fața ochilor nenumărate imagini ale dezbinării la care ajuns umanitatea, ce zace inertă pe patul morții de egoism. Căci nu numai un singur om, nu numai un singur popor, ci cu toții suferim de aceeași boală. Ceea ce nu înțelegem însă este că dezbinarea aceasta și neputința noastră de a ne întoarce la Hristos printr-o pocăință personală și colectivă sunt lucruri mult mai grave decât „Covid”-ul. Acestea ne pun mult mai mult în pericol existența. „Covid”-ul nu este decât un mic test prin care Domnul îngăduie să trecem, ca să ne arate care e adevărata noastră boală. Dacă însă nu vom repara nimic în sens ontologic și duhovnicesc, vor urma alte ispite care, în raport cu „Covid”-ul, vor fi precum războaiele atomice față de luptele cu arcu și sabia.

Așadar, ce ar trebui să înțelegem? Că toți suntem una ^{cf. Ioan 17:21}, că Hristos S-a jertfit pentru întreaga lume și suferă clipă de clipă pentru fiecare din noi, că vindecarea nu poate fi individuală, iar dacă nu vom găsi puterea să ne rugăm pentru întreaga lume, nici pentru noi nu vom mai avea puterea să ne rugăm. „Covid”-ul încearcă să ne îndepărteze unii de alții, dar noi să căutăm să ne apropiem cu cât mai multă dragoste de aproapele nostru, pentru a-l ajuta, pentru a-l mângâia, pentru a-i da nădejde. „Covid”-ul ne terorizează cu gândul la o moarte iminentă, dar noi să ne punem viața în mâna lui Dumnezeu. Da, unii au făcut tot posibilul ca prin „Covid” să fie adusă moartea în lume, noi însă, dacă vom ști cum să dăm un răspuns duhovnicesc acestei provocări, vom face în așa fel încât prin această boală să fie adusă în lume mai multă nădejde, mai multă înțelegere, mai multă dragoste și mai multă rugăciune de pocăință, cu durere pentru păcatele noastre și pentru păcatele întregii lumi, pentru că toți suntem din Adam și pătași suferințelor aceluiași mare neam al umanității.

Aceasta credem că este calea pe care Domnul ne-o arată și prin „Covid”, acum, mult mai aproape de venirea Lui. ■